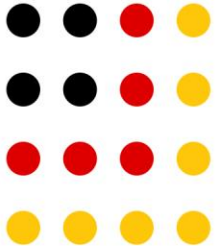

54 czasowniki na „er-”, które zdecydowanie warto znać

Część druga:
druga osiemnastka

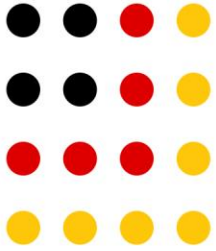

Kontynuujemy temat czasowników rozpoczynających się przedrostkiem **er-**.

Oto spis kolejnej osiemnastki:

czasownik	tłumaczenie	cz. przeszły Präteritum	cz. przeszły Prefekt
erklären	wyjaśniać	erklärte	hat erklärt
erkunden	sondować	erkundete	hat erkundet
erlauben	pozwalać	erlaubte	hat erlaubt
erläutern	wyjaśniać	erläuterte	hat erläutert
erleben	przeżywać, doświadczać	erlebte	hat erlebt
erledigen	załatwiać	erledigte	hat erledigt
erleichtern	ułatwiać	erleichterte	hat erleichtert
erlösen	wybawiać	erlöste	hat erlöst
ermitteln	wykrywać, ustalać	ermittelte	hat ermittelt
ermöglichen	umożliwiać	ermöglichte	hat ermöglicht
ermutigen	zachęcać	ermutigte	hat ermutigt
ernähren (sich)	odżywiać się	ernährte sich	hat sich ernährt
erneuern	odnawiać	erneuerte	hat erneuert
eröffnen	otwierać	eröffnete	hat eröffnet
erpressen	szantażować	erpresste	hat erpresst
erreichen	osiągać	erreichte	hat erreicht
erscheinen	pojawiać się	erschien	ist erschienen
erschrecken	przestraszyć	erschreckte	hat erschreckt

Jak widać tym razem mamy do czynienia prawie wyłącznie z czasownikami słabymi. Ich charakterystyczną cechą jest końcówka „-t” w czasie Perfekt. Przede wszystkim jednak możemy być pewni, że główna część wyrazu się nie zmienia (co niestety może się dzieć w przypadku czasowników mocnych, mających nieregularne formy czasów przeszłych).

Przykładowe zdania z każdym czasownikiem:

Der Lehrer hat uns heute Photosynthese erklärt.

Nauczyciel wyjaśniał nam dziś fotosyntezę.

Zusammen erkunden wir die Gegend.

Razem zwiedzamy okolicę.

Mama hat mir erlaubt, heute bei Lena zu schlafen.

Mama pozwoliła mi dziś spać u Leny.

Er erläuterte mir das Problem.

On mi wyjaśnił (ten) problem.

Gemeinsam haben wir schöne Momente erlebt.

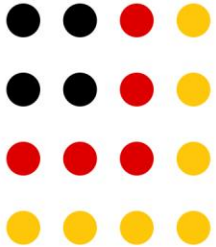
Wspólnie przeżyliśmy piękne chwile.

Hast du schon deine Hausaufgaben erledigt?

Odrobiłaś/-eś już pracę domową?

Kerstin erleichterte mir die Arbeit.

Kerstin ułatwiła mi pracę.

Morgen erlösen wir den Hasen von seinem Leid.

Jutro wybawimy królika z cierpień (czyli: uspimy go, bo jest chory i cierpi).

Mit einem Test haben wir den biologischen Vater ermittelt.

Za pomocą testu ustaliliśmy ojca biologicznego.

Das Abitur ermöglicht den Zugang zum Studium.

Matura umożliwia dostęp do studiów.

Ich habe mich zu einer Umschulung ermutigen lassen.

Dałam się zachęcić do przeszkolenia. (Zostałam zachęcona do wzięcia udziału w szkoleniu.)

Mia ernährt sich seit drei Jahren vegan.

Mia odżywia się od trzech lat wegańsko.

Wir erneuern unsere Schlafzimmereinrichtung.

Odnawiamy wyposażenie naszej sypialni.

Vor vier Wochen hat das neue Fitnessstudio eröffnet.

Cztery tygodnie temu otwarto nową siłownię.

Die Entführer erpressen mich.

Porywacze mnie szantażują.

Pierre hat 95 Punkte in der Prüfung erreicht.

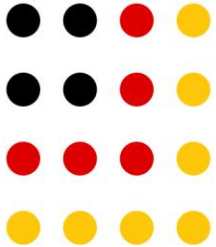
Pierre osiągnął na egzaminie 95 punktów.

Die Vogue ist zum ersten Mal 1892 erschienen.

Vogue ukazało się po raz pierwszy w 1892 roku.

Er hat sich während des Films ganz schön erschrocken.

On się podczas filmu nieźle przestraszył.

Zwróćmy szczególną uwagę na dwa czasowniki z tego spisu.

erscheinen – pojawiać się, ukazywać się – oznacza „zmianę stanu” (czegoś nie było, a potem jest, pojawiło lub ukazało się), dlatego ten czasownik łączy się w czasie Perfekt z pomocniczym „**sein**”, a nie „**haben**”. Jest to czasownik mocny, więc więc i tak trzeba form czasów przeszłych nauczyć się na pamięć

oraz

erschrecken, bo to jest czasownik z wbudowaną pułapką.

Pułapka polega na tym, że **erschrecken** ma w języku niemieckim dwie wersje.

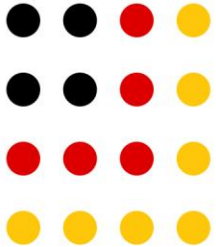
Pierwsza wersja: przestraszyć kogoś

Jest to czasownik słaby, czyli tworzy formy czasów przeszłych regularnie:

erschrecken – erschreckte – hat erschreckt

W tym znaczeniu **erschrecken** odmienia się przez osoby regularnie:

ich erschrecke	wir erschrecken
du erschreckst	ihr erschreckt
er, sie, es erschreckt	sie, Sie erschrecken

Na przykład:

Du hast mich aber erschreckt!

Aleś mnie przestraszył/-a!

Ich habe mich sehr erschreckt!

Bardzo się przestraszyłam/-em.

Das morgige Gespräch erschreckt mich.

(Ta) Jutrzejsza rozmowa mnie przeraża.

Erschrecke ihn nicht!

Nie przestrasz go!

Erschreck dich nicht!

Nie przestrasz się!

Sie wurde von dir erschreckt.

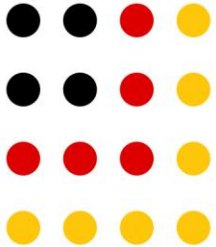
Ona została przestraszona przez ciebie.

erschrecken w tej formie wymaga koniecznie użycia dopełnienia w bierniku (kogo? ktoś straszy/przestraszył lub coś straszy/przestraszyło)

Druga wersja: przestraszyć się, być przestraszonym

Tutaj jest to czasownik mocny, czyli ma nieregularne formy czasów przeszłych.

erschrecken – erschrack – ist erschrocken

Również tu mamy do czynienia ze „zmianą stanu”, tzn. ktoś był nie przestraszony, a teraz jest przestraszony. Stąd czasownik pomocniczy „**sein**”, a nie „**haben**”.

W tym znaczeniu **erschrecken** odmienia się przez osoby nieregularnie i w drugiej i trzeciej osobie „e” zamienia się w „i”:

ich erschrecke	wir erschrecken
du erschrickst	ihr erschreckt
er, sie, es erschrickt	sie, Sie erschrecken

Na przykład:

Ich bin jetzt sehr erschrocken. – Jestem teraz bardzo przestraszona/-y.

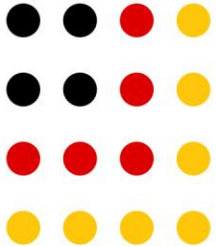
Bist du auch erschrocken? – Czy też jesteś przestraszona/-y?

Wir erschrecken nicht so leicht. – Nie przestraszamy się tak łatwo.

Ich erschrecke immer, wenn Du so laut schreist. – Zawsze się przestraszam, gdy tak głośno krzyczysz.

Ale również, zwłaszcza potocznie: **Ich erschrecke mich immer, wenn Du so laut schreist.**

W tym drugim znaczeniu mamy najczęściej do czynienia z formą **erschrocken**, którą można traktować tu też jako przymiotnik (jaki? przestraszony)

A teraz Twoje zadania po kolei:

Utrwal sobie fonetycznie (ze słuchu) tych 18 ważnych czasowników. Posłuchaj kilka(naście?) razy nagrań i powtórz wszystkie formy za lektorką. Do tego materiału dostajesz dodatkowo nagranie słów z tabeli w formacie mp3.

Napisz sobie te czasowniki na niewielkich karteczkach (z jednej strony tłumaczenie polskie, z drugiej wszystkie trzy formy niemieckie) i przećwicz je tyle razy, aż zrobisz to bezbłędnie w obie strony.

Posłuchaj przykładowych zdań i też powtórz je na głos za lektorką. Wszystkie przykładowe zdania są w drugim załączonym pliku mp3.

Sprawdź swoją wymowę na smartfonie w bezpłatnej aplikacji „tłumacz google”. Powtórz na głos przykładowe zdania używając mikrofonu. Zrób to tyle razy, aż niemiecki zapis na smartfonie będzie bezbłędny.

Opanuj tę drugą osiemnastkę czasowników na **er**- zanim dostaniesz trzeci materiał z ostatnią porcją materiału. Wiadomo, nie jest możliwe nauczenie się wszystkiego naraz, dlatego podchodzimy do tematu stopniowo. Korzystaj i aktywnie rozszerzaj swój zasób ważnych niemieckich słówek.

Pozdrawiam serdecznie

Agnieszka Drummer